

системи правоохоронних органів узагалі і міліції насамперед. Кожний правоохоронець, який персоніфікує цю стратегію, кожного дня стверджує загальну ідею під час виконання службових обов'язків.

Список використаних джерел

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: Монографія. — К., 2000. — 384 с.

2. Бойко І. В. Основні критерії оцінки діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ України // Правова інформатика. - К., 2003. - № 1.

3. Перельгіна Е.Б. Психология имиджа: Учебное пособие. М.: Аспект Пресс, 2002. — 220с.

Дуброва Р.В., ад'юнкт кафедри
оперативно-розшукової діяльності НАВС

ПСИХОЛОГІЧНЕ ПРОТИРІЧЧЯ ЯК ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ПРАЦІВНИКА ОПЕРАТИВНОГО ПІДРОЗДІЛУ ОВС УКРАЇНИ

Взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів органів внутрішніх справ знаходиться на незадовільному рівні. В практичній діяльності вони нерідко діють роз'єднано, відгороджуючись «відомчими» бар'єрами і розрізняються в процесуальному положенні. Необхідно визнати, що співробітники низки оперативних підрозділів та органів досудового розслідування психологічно не готові до спільної діяльності і не бачать необхідності в організації взаємодії між ними при провадженні негласних слідчих (розшукових) дій. В якості одного з факторів, що зумовлює такий стан можна назвати недостатню професійну підготовку слідчого і співробітників оперативних підрозділів, необхідну для

організації такої взаємодії, чому в чималому ступені сприяє відсутність обґрунтованих наукових рекомендацій.

Спільна діяльність слідчого та оперативника по розкриттю та розслідуванню злочинів найчастіше містить певні психологічні протиріччя. Так, для слідчого метою співпраці є всебічне і якісне розслідування кримінального правопорушення і своєчасне направлення кримінального провадження до суду. Оперативний працівник ОВС в цьому випадку переслідує більш вузьку і близьку йому мету - встановлення особи злочинця. Оперативно-розшукова робота передбачає виконання службових обов'язків у напружених, екстремальних, стресогених умовах, які можна віднести до «критичних» видів діяльності, що призводить до виникнення стану психологічної напруженості та негативно впливає на ефективність процесу взаємодії. Іноді розбіжність особистісних якостей та інтересів при взаємодії слідчого і оперативного працівника може стати причиною конфлікту між ними.

З прийняттям нового Кримінального процесуального законодавства України, слідчий не може обійтися без оперативно-розшукової діяльності, оскільки вона є одним із діючих інструментів для попередження та розкриття тяжких та особливо тяжких злочинів. Слідчий здійснюючи розслідування у кримінальному провадженні, відповідно до норм Кримінального процесуального кодексу України безперечно є головною фігурою, офіційним лідером, як у розслідуванні, так і в організації взаємодії з оперативними підрозділами. Саме його закон наділяє правом давати доручення, обов'язкові для виконання оперативними підрозділами ОВС, давати вказівки про проведення негласних слідчих (розшукових) дій і вимагати від них сприяння при проведенні окремих слідчих дій. Слідчий визначає саму потребу у взаємодії, цілі та напрямки розслідування злочину. У багатьох ситуаціях він є не тільки офіційним, але і фактичним лідером. Оперативні співробітники, умовно можна зазначити, сприяють слідчому у вирішенні проміжних завдань і досягненню кінцевої мети розслідування

конкретних кримінальних проваджень. Одним з видів взаємодії є психологічний контакт між слідчим і оперативником. Слідчий не сприймається оперативником як посадова особа в підпорядкуванні, якої повинен перебувати працівник оперативного підрозділу та виконувати вказівки слідчого.

Взаємодія є однією з функцій управлінської діяльності, вона забезпечує поділ праці і узгодженість дій, дозволяє економити сили, кошти, час. За допомогою взаємодії реалізуються завдання, які неможливо вирішити розрізненими, роз'єднаними діями. Взаємодіючи, сторони збирають, накопичують, зберігають, аналізують інформацію, що надходить, яка згодом реалізується через прийняття важливих управлінських рішень у конкретних кримінальних провадженнях. Взаємодіючи між собою, оперативний підрозділ і органи досудового розслідування повинні відстежувати обстановку, намагатися передбачити її зміну, визначати і прогнозувати динаміку зростання і спаду злочинних проявів.

Слідчий є керівником і організатором у розслідуванні злочину, який не в змозі виконати свої завдання тільки з використанням можливостей, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України. Йому об'єктивно доводиться звертатися за допомогою до інших органів, які в силу своїх повноважень надають слідчому сприяння у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень або виступають в якості самостійних суб'єктів пізнання події злочину, координуючих свої дії зі слідчим. Потреба в організації взаємодії з цими органами обумовлена потребами практичної діяльності боротьби зі злочинністю.

Такі проблеми, як психологічне протиріччя між слідчим та працівником оперативного підрозділу ОВС потребують негайного вирішення з метою підвищення ефективності взаємодії між співробітниками ОВС та підвищення коефіцієнту розкриття кримінальних правопорушень.